

60 raadsvragen debat Energieprogramma 2018-2022

De vragen uit het raadsdebat Energietransitie zijn waar het past opgenomen in het plan van aanpak, geclusterd waar het kan en individueel beantwoord waar nodig.

Thema's geclusterd

1. Investeren in innovatie
2. Participatie/eigen energie
3. Solidariteit
4. Woningabonnement
5. Windmolens
6. Energiefonds
7. Meting/monitor
8. Besparing bedrijven
9. Woningbouwcorporaties
10. Verbeter en Bespaar
11. (voorbeeld) rol gemeente

Thema's geclusterd	Partijen
Investeren in innovatie SW: Terugzien in het plan: nu investeren in alle energievormen ook als het na 2025 een rol gaat spelen. Laat zien dat alle energievormen nodig zijn. D66: Besteed aandacht aan innovatie in gas, zoals waterstof, biomassa, gas uit afvalwater. VVD: deelt u de mening dat nieuwe technologieën gaan helpen bij het realiseren van de opgave? Waarom gaat de gemeente zelf niet meer insteken op innovatie en dit meer stimuleren? Plan Hightech Hessenpoort leent zich voor een innovatieve pilot om grootschalige energie op te wekken. Wil het college zich hier sterk voor maken? En wil de gemeente ook met ondernemers in Berkum naar dit gebied kijken en dergelijke pilots stimuleren? Antwoord Energietransitie en innovatie kunnen niet los van elkaar gezien worden. Innovatie en ruimte voor nieuwe technische ontwikkelingen zijn in de kern van de aanpak verankerd. In alle onderdelen van het plan van aanpak is aandacht voor nieuwe technische ontwikkelingen. Enkele voorbeelden: • Momenteel worden door verschillende lokale ondernemers en Enexis de mogelijkheden verkend van een energiehub op Hessenpoort. De te verwachten grote productie van duurzame stroom in Hessenpoort, Tolhuislanden en op de Bomhofsplas biedt kansen voor innovatie in transport en opslag van energie, bijvoorbeeld door middel van waterstof. Door electrolyse kan met duurzame stroom water worden gesplitst in waterstofgas en zuurstof. Dit is een alternatief voor opslag van stroom in batterijen en het kan helpen fluctuaties in duurzame opwekking beter op te vangen. Tevens is waterstof een kansrijke energiedrager voor vooral industrie en transport.	Swollwacht D66 VVD

• In de warmtevisie wordt voor vervangers van aardgas naast warmtenet, all-electric en duurzaam gas ook de categorie ‘toekomstige technische opties’ gehanteerd. • In de wijkaanpak Berkum wordt aandacht besteed aan een breed palet aan actuele en binnenkort te verwachten technische opties. Landelijke ontwikkelingen worden daarbij goed gevolgd. • Ondiepe geothermie (tussen de 500 en 1250 meter) en aquathermie krijgen als innovatieve opties voor grootschalige warmtevoorziening veel aandacht. • Er wordt gewerkt aan een pilot met een nieuwe techniek voor waterkracht in de IJssel in samenwerking met de provincie en Rijkswaterstaat. • Naast technische innovatie zetten we ook in op sociale en financiële innovatie. Bekende voorbeelden van sociale innovatie zijn het Wijbedrijf Dieze en het autodeelplan Movez in Hanzeland. In de wijktransities willen we sociale innovaties inzetten om bewoners te betrekken. Voorbeelden van financiële innovatie zijn Transform en het Woonabonnement.	
Participatie/eigen energie	Partijen
CU: Schone energie opwekken moet echt iets van Zwolle zijn. Zelf vruchten plukken, meer op eigen kracht. Antwoord Voor grootschalige opwekking is de Energiegids het uitgangspunt. Er is bewust voor gekozen ruimte te bieden aan verschillende soorten initiatieven. Momenteel zijn er enkele 100% Zwolse initiatieven, zoals het postcoderoosproject aan de Scholtensteeg en het zonnepark Hessenpoort. Daarnaast gaat de ontwikkeling op Tolhuislanden richting een lokale coöperatieve aanpak. Naast deze voorbeelden zijn er ook de bekende initiatieven van commerciële ontwikkelaars. Hierbij zal het lokaal rendement automatisch lager liggen, maar kan toch op basis van de Energiegids een bijdrage aan Zwolse doelen worden gevraagd. Voor zonnenvelden op taluds en boven parkeerplaatsenzijn er nog meer mogelijkheden om op lokaal rendement te sturen. Panelen op daken leveren per definitie lokaal rendement: een lagere energierekening en SDE subsidie. Een deel van die projecten zal ook door Zwolse bedrijven gerealiseerd en onderhouden worden. Dat valt echter niet af te dwingen. CU: In de definitieve versie een mijlpaal op nemen voor een plan dat Zwollenaren helpt om hun eigen energie te oogsten. Een aanpak om actiever postcoderoos initiatieven te stimuleren en een uitwerking Zwolse energiefonds en hoe Zwolse initiatieven beter ondersteund/gefaciliteerd kunnen worden? Antwoord Zie aangepast plan van aanpak, bij de mijlpalenplanning (participatie) en onder ‘financiën en organisatie’ (energiefonds). GL: vraagt de wethouder om te kijken naar manieren om participatie in projecten te verhogen. Het is voor GL belangrijk dat de opbrengsten zoveel mogelijk in Zwolle zelf terechtkomen. GL geeft aan dat er meer gedaan kan worden door de gemeente om prille initiatieven in de stad te ondersteunen. Antwoord	CU GL

Zie aangepast plan van aanpak, bij de mijlpalenplanning.	
Solidariteit	Partijen
VVD: Hoe houd je hardwerkende Zwollenaren betrokken die niet alle maatregelen kunnen betalen en niet het netwerk hebben om mee te kunnen doen met pilots? SP: Iedereen is voor verduurzamen: maar de vraag is hoe gaan dat doen? Hoe gaan we dat betalen en wie gaat dat betalen? SP: De uitwerking van de motie van SP 'Oog voor solidariteit bij de energietransitie komt amper terug in het plan. PvdA: De PVDA vraagt meer aandacht voor de bewoners van sociale huurwoningen van wie de energiekosten wel stijgen maar de woningen niet worden aangepakt. Wat gaat de wethouder daar samen met de corporaties aan doen? CU: vraagt aan de wethouder een inspanning om een plan te schrijven gericht om de energiearmoede aan te pakken. Een overzicht van mogelijkheden om invloed uit te oefenen. GL: De wethouder wordt gevraagd om werk te maken van energie-ongelijkheid en hiermee met een concreet voorstel te komen in het plan van aanpak of een eigen plan. Antwoord Zie aangepast plan van aanpak onder speerpunt 1, 'Besparen in de gebouwde omgeving': het college komt in het voorjaar met een strategie voor een eerlijke energietransitie.	VVD SP PvdA CU GL
Woningabonnement	Partijen
VVD: Juicht een plan toe voor een abonnement voor huiseigenaren met een kleine beurs om huizen te verduurzamen. Ziet de uitwerking hiervan graag tegemoet. SP: Woningabonnement. Sluit het college aan bij het project van de provincie en gemeente Deventer om woningen duurzaam te maken in de gemeente Deventer, of kiest het college voor een eigen variant in Zwolle? D66: Kan de wethouder aangeven welke concrete plannen er zijn voor woning gebonden financiering en hoe deze mogelijkheden beschikbaar worden gesteld aan alle Zwollenaren? PvdA: Hoe zorgt het college ervoor dat 1000-en Zwollenaren meedoen aan financieringsconcepten zoals Transform en het Woningabonnement? Antwoord Uitgangspunt is een haalbare en betaalbare financieringsoptie voor iedereen die zijn woning wil verduurzamen en hiervoor geen eigen middelen beschikbaar heeft. Nu al is er de gunstige Nationale Energiebespaarlening; in Overijssel extra voordelig aangeboden. Voor wie niet kan lenen moet er een gebouwgebonden financiering beschikbaar komen zoals het Woonabonnement. Daarmee start in Overijssel een pilot met 600 woningen. Voor de Zwolse situatie is dit ook een kans. Daarnaast zullen we gebruik maken van financieringsproducten die vanuit het Rijk en vanuit het project Transform beschikbaar komen. Gebouwgebonden financiering vraagt nog wel om doorontwikkeling, te beginnen in landelijke regelgeving. Verwachting is dat gebouwgebonden financieringsvormen in 2021 beschikbaar zijn. Dit zou op tijd zijn voor de uitrol van wijktransities zoals Berkum. De raad wordt over de ontwikkelingen op de hoogte gehouden.	VVD SP D66 PvdA

Een belangrijke voorwaarde voor gebruik van financieringsmogelijkheden is een goede voorlichting. Het Verbeter&Bespaar-loket vervult deze functie al deels. De regeling hiervoor loopt af in 2019. Met de provincie wordt het functioneren van de gemeentelijke energieloketten momenteel geëvalueerd en wordt nagedacht over een doorontwikkeling die past bij de huidige en komende fase van de transitie. Advisering over en begeleiding bij de aanvraag van financieringsopties zoals de energiebespaarlening en gebouwgebonden financiering zijn hierbij in elk geval een speerpunt.	
Windmolens	Partijen
D66: Hoe zeker kunnen we zijn dat aquathermie het beloofde rendement oplevert? Is het misschien beter om in te zetten op windenergie? Antwoord Aquathermie is in de kern een volledig ‘proven technology’. Met behulp van een warmtepomp (een soort omgekeerde koelkast) wordt energie onttrokken aan grote volumes lucht of water. De duurzaamheid winst zit er vooral in dat de warmtepomp relatief weinig elektrische energie nodig heeft voor het winnen van veel thermische energie (warmte). We weten dat dit werkt en er zijn ook al goede voorbeeldprojecten in het land. Tot nu toe worden warmtepompen vooral gebruikt om energie te halen uit de bodem of de lucht. Vernieuwend aan aquathermie is om als energiedrager op grote schaal oppervlaktewater van plassen en kanalen in te zetten. In een waterrijke stad als Zwolle is dit een grote kans voor de warmtevoorziening van de stad. We willen daarom graag meedoen met de door Unie van Waterschappen aangekondigde pilots. Het inzetten van deze techniek als vervanging van aardgas levert een stijgende stroomvraag op voor de aandrijving van de warmtepompen. Zonne- en windenergie blijft mede daarom onverminderd belangrijk. D66: Is de wethouder bereid als andere bronnen minder veelbelovend zijn, om te onderzoeken of er ook andere plaatsen in Zwolle zijn die in aanmerking komen voor windlocatie? PvdA: Houden we vast aan alleen windmolens op Tolhuislanden als blijkt dat het een succesvol concept is? Wat is het punt dat de wethouder Tolhuislanden als enige windlocatie gaat heroverwegen? Antwoord De kansrijke locaties voor windenergie zijn in kaart gebracht in de Energiegids, nader onderzoek is niet nodig. In het huidige coalitieakkoord is afgesproken alleen in te zetten op ontwikkeling van windenergie in Tolhuislanden.	D66 PvdA
Energiefonds	Partijen
SW: Oprichting van een lokaal energiefonds ontbreekt in het plan van aanpak en vraagt aandacht van de wethouder. SP: Waarom geen publiek lokaal energiebedrijf? Waarom bouwen niet zelf windmolens en leggen we niet zelf zonnepanelen neer? Dat kan gekoppeld worden aan een lokaal fonds. Antwoord Zie aangepast plan van aanpak, onder ‘financiën en organisatie’: eerste helft 2019 voorstel naar raad.	Swollwacht SP PvdA
Meten/Monitoring	Partijen

VVD, CU, GL. De monitoring kan scherper, door een apart tabblad in de beleidsrapportage voor de klimaatdoelstellingen. Hoe kijkt de wethouder hiernaar en wil zij het onderdeel monitoring in een aparte paragraaf in het definitieve plan van aanpak nader uitwerken. Antwoord Zie aangepast plan van aanpak, paragraaf 'Aan de slag!'.	VVD CU GL
Besparing bedrijven	Partijen
D66:Hoe gaat de gemeente bewerkstelligen dat het doel voor maatschappelijk en commercieel vastgoed daadwerkelijk gehaald wordt, welke maatregelen worden overwogen als deze doelen niet behaald lijken te worden en op welke wijze worden bedrijven hierbij gefaciliteerd? PvdA: Wat gaat er nu echt gebeuren richting bedrijven? Welke mogelijkheden worden geboden aan het bedrijfsleven en wat verwachten wij van het bedrijfsleven? Hoe zorgen we ervoor dat er voldoende mensen bij de gemeente aan de slag kunnen voor onze bedrijven? En welke mate gaan we echt inzetten op de naleving van de wet milieubeheer? CU: Vraag voor nadere uitwerking van sectorgericht werken en uitwerking van de samenwerking met de woningbouwcorporaties Antwoord Zie aangepast plan van aanpak, paragraaf 'maatschappelijk en commercieel vastgoed'.	D66 PvdA CU
Woningbouwcorporaties	Partijen
VVD: De raad heeft eerder een motie aangenomen van de VVD en SP waarin de corporaties wordt opgedragen om 100% energieneutraal te bouwen. Kan de wethouder een toelichting geven of deze gesprekken al gevoerd zijn en of de opgave ingeboekt kan worden? SP: Wat zijn de concrete besparingsafspraken met woningbouwcorporaties, specifiek over het isoleren van woningen? Duurzaamheidsmaatregelen mogen niet leiden tot hogere woonlasten. Antwoord De woningcorporaties hebben landelijk stevige afspraken gemaakt voor verduurzaming van hun vastgoed, met als doelstelling energieneutraal in 2050. We werken nauw samen met de Zwolse woningcorporaties om binnen deze landelijke kaders te komen tot verduurzaming van het corporatiebezit in Zwolle. Zo is Deltawonen partner in de wijktransitie Berkum en hebben de Zwolse corporaties een intentieverklaring getekend voor een verkenning van de afname van warmte uit de te ontwikkelen geothermische bron. Per wijktransitie maken we afspraken met de woningcorporaties over hun voortrekkersrol.	VVD SP
Verbeter en Bespaar	Partijen
GL: Verbeter en Bespaarloket – benieuwd naar de effectiviteit en ervaringen van het loket. Is het voldoende bekend en levert het loket nu wat op? Is de wethouder bereid om een evaluatie in te plannen? CDA: De wethouder wordt gevraagd om niet alleen te kijken naar bewustwording en informatievoorziening maar ook te kijken naar het zo vroeg mogelijk informeren en het actief ontzorgen van de Zwolse inwoners. Bv door het aanbieden een energie renovatiebezoek bij de mensen thuis. Antwoord	GL CDA

Verbeter&Bespaar wordt voor een belangrijk deel bekostigd uit provinciale en gemeentelijke middelen. Daarbij hoort een jaarlijkse rapportage over productie en resultaten en een periodieke evaluatie. In verhouding tot de beschikbare middelen heeft Verbeter&Bespaar tot nu toe goed gefunctioneerd. In 2019 loopt de huidige regeling af. Met de provincie wordt het functioneren van de gemeentelijke energieloketten momenteel geëvalueerd en wordt nagedacht over een doorontwikkeling die past bij de huidige en komende fase van de transitie. Persoonlijke advisering over renovaties en de bijbehorende financiering zijn hierbij een speerpunt.	
(voorbeeld) rol gemeente	Partijen
GL: geeft het college ter overweging om haar eigen voorbeeldrol nog explicieter te maken. Waarom zet de gemeente geen postcoderoosregeling op een aantal grote gemeentelijke gebouwen als manier om mensen op een laagdrempelige manier mee te laten doen aan de transitie en veel publiciteit te generen voor deze regeling. SP: Waarom pakt de gemeente geen actieve rol? Het is niet altijd duidelijk welke rol de gemeente pakt. De rol van doener wordt gemist. Antwoord De postcoderoosregeling voor de Scholtensteeg die door de gemeente is geïnitieerd en wordt gefaciliteerd is een eerste grote stap in deze richting. Ook door ondersteuning van diverse kleinschalige initiatieven en verduurzaming van de eigen energiehuishouding vult de gemeente haar voorbeeldrol in. In verband met de in het Klimaatakkoord aangekondigde verschuiving van energiebelasting is het niet zeker of de postcoderoos regeling ook op langere termijn een goede methode blijft voor participatie. Maar in nader te bepalen vorm zal de gemeente ernaar blijven streven om Zwollenaren kansen te bieden in collectieve projecten mee te blijven doen. Daarbij willen we aansluiten bij de doestelling om in de gebouwde omgeving ca 20 hectare zon op taluds en boven parkeerplaatsen etc te ontwikkelen. Het gaat hier om veelal gemeentelijke grondposities waardoor het net als bij de Scholtensteeg voor de gemeente mogelijk is extra eisen te stellen aan participatie. Op gemeentelijke panden liggen al circa 5000 zonnepanelen. De beoogde uitbreiding met 2000 panelen op gemeentelijke panden die worden verhuurd levert primair een bijdrage aan de energievraag van de panden zelf of aan de gemeentelijke energiehuishouding. Voor deze projecten is een SDE subsidie verkregen en wordt geen postcoderoos project opgezet.	GL SP